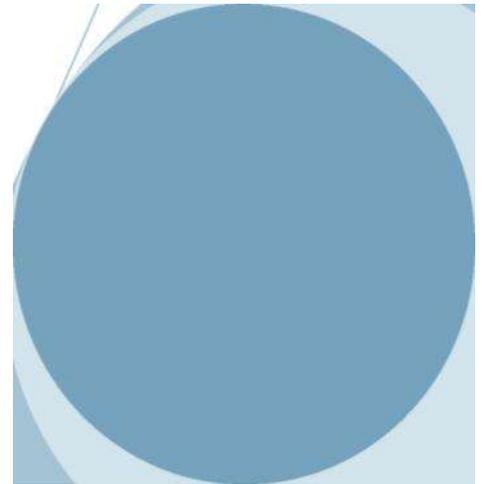

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2025-2026

Περιεχόμενα

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ.....	3
1η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ.....	3
1 ^ο και 3 ^ο εξάμηνο.....	4
Λ 011: Σύγχρονες Τάσεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας.....	4
Λ 012: Προβλήματα Ιστοριογράφησης της Λογοτεχνίας	4
Λ 013: Ανάλυση Κειμένων (Ιστορικές Εποχές)	5
2 ^ο και 4 ^ο εξάμηνο.....	5
Λ 014: Επιλεγμένα Θέματα Συγκριτολογίας.....	5
Λ 015: Ζητήματα Αισθητικής και Ιστορίας της Τέχνης: Η Αισθητική της Αβανγκάρντ	6
Λ 016: Ανάλυση κειμένων (Λογοτεχνικά Είδη).....	6
Λ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών.....	7
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ.....	8
2η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΕΠΑΦΕΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ 8	
1 ^ο εξάμηνο.....	9
Γ 011: Πραγματολογία και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας.....	9
Γ018: Κειμενογλωσσολογία και Εφαρμογές στη διδασκαλία της ξένης λώσσας.....	9
Γ022: Γλωσσολογία: Θεωρητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις.....	10
3 ^ο εξάμηνο.....	10
Γ 011: Πραγματολογία και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας.....	10
Γ 014: Ειδικά Ζητήματα Γλωσσολογικής Ανάλυσης: Θεωρία-Εφαρμογές.....	11
Γ 021: Υπολογιστική Γλωσσολογία: Δίγλωσσες και Πολύγλωσσες Εφαρμογές.....	11
2 ^ο και 4 ^ο εξάμηνο.....	13
Γ 012: Θεωρίες Γραμματικής και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας.....	13
Γ 015: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα – Διάγνωση Γλωσσικών Επιπέδων.....	13
Γ 017: Θεωρητική Γλωσσολογία.....	14
Γ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών.....	15

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

1η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ

Λ 011: Σύγχρονες Τάσεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας

Διδάσκουσα: Αγλαΐα Μπλιούμη

Ένα λογοτεχνικό κείμενο μπορεί να φαντάζει αρχικά απροσπέλαστο. Η γνώση όμως της Θεωρίας της Λογοτεχνίας, άμεσα συνυφασμένης με την κατασκευή και την αισθητική των κειμένων, παρέχει αποτελεσματικά εργαλεία όχι μόνο για την κατανόηση αλλά και για την παραγωγή πρωτότυπων ερμηνειών. Συνεπώς η ανάπτυξη της γενικότερης αισθητικής γνώσης μειώνει την απόσταση ανάμεσα σε ερμηνευτή/τρια και λογοτεχνίας.

Σκοπός του σεμιναριακού μαθήματος είναι η παράλληλη ιστορική εξέταση νεότερων θεωριών που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη θεωρητικών και μεθοδικών δεξιοτήτων. Συγκεκριμένα θα εντρυφήσουμε στην *Ανάλυση λόγου*, σε δομικές και μεταδομικές θεωρίες όπως η *Σημειωτική* και η *Αποδόμηση*, *Σπουδές λογοτεχνίας και ΜΜΕ*, σε πολιτισμικές θεωρίες της λογοτεχνίας, όπως *Gender* και *cultural studies* κ.α.

Μαθησιακοί στόχοι:

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες

- θα έχουν εντρυφήσουν σε σύγχρονες λογοτεχνικές θεωρίες ενώ θα είναι επίσης σε θέση να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν ιδιαιτερότητες του λογοτεχνικού φαινομένου,
- θα αναπτύξουν και θα αξιολογούν τις δεξιότητες της κατανόησης και της πρακτικής εφαρμογής μεθόδων
- θα εφαρμόζουν στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης, ρητορικής και επιχειρηματολογίας
- θα αναπτύξουν περαιτέρω τις δεξιότητες προφορικού και γραπτού λόγου, διαχείρισης χρόνου, συνεργασίας σε ομάδα.

Τρόπος αξιολόγησης: α) προφορικές παρουσιάσεις (30%) και γραπτή εργασία (70%)

Λ 012: Προβλήματα Ιστοριογράφησης της Λογοτεχνίας

Διδάσκουσα: Όλγα Λασκαρίδου

Πώς δημιουργείται ο λογοτεχνικός κανόνας; Πώς οριοθετούνται οι εποχές στην ιστορία της λογοτεχνίας; Βάσει ποιων κριτηρίων συμπεριλαμβάνονται κείμενα στον λογοτεχνικό κανόνα ενώ άλλα παραμερίζονται; Το μάθημα εστιάζει στην ιστορική και συστηματική παρουσίαση επιλεγμένων περιόδων της γερμανικής λογοτεχνίας καθώς και σε κείμενα ή συγγραφείς που δεν εντάσσονται σαφώς σε εποχές/ρεύματα ή αποκλίνουν από τον κανόνα. Θα μας απασχολήσουν ερωτήματα όπως: Γιατί π.χ. τρεις από τους σημαντικότερους συγγραφείς γύρω στο 1800 (Kleist, Hölderlin, Jean Paul) δεν

είναι δυνατόν να ενταχθούν σαφώς σε κάποιο ρεύμα; Ή: Πώς εξηγείται το γεγονός ότι για πολλούς Έλληνες φιλολόγους ο Goethe είναι ρομαντικός;

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

Λ 013: Ανάλυση Κειμένων (Ιστορικές Εποχές)

Διδάσκων: *Στέφαν Λίντινγκερ*

Στόχος αυτού του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση στις γνώσεις των σημαντικότερων λογοτεχνικών εποχών της Ιστορίας της Λογοτεχνίας της Γερμανίας, από τον 18ο αι. ως τη σύγχρονη εποχή. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη συγκριτική θεώρηση μεμονωμένων ρευμάτων με αντίστοιχες λογοτεχνικές τάσεις στην ελληνική γραμματολογία. Η θεωρητική προσέγγιση θα ολοκληρωθεί με την εξέταση σε βάθος και την ανάλυση επιλεγμένων γερμανικών κειμένων, τα οποία είτε θεμελιώνουν σχέση επιρροής από ή προς την ελληνική γραμματεία είτε παρουσιάζουν στη θεματική τους κάποια ευρύτερη πολιτισμική σχέση με την Ελλάδα.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τον διδάσκοντα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.*

2^ο και 4^ο εξάμηνο

Λ 014: Επιλεγμένα Θέματα Συγκριτολογίας

Διδάσκουσα: *Αναστασία Αντωνοπούλου*

Το σεμινάριο συνδυάζει τη θεωρία και την πράξη της Συγκριτικής Φιλολογίας, εστιάζοντας και εμβαθύνοντας ωστόσο σε συγκεκριμένα ζητήματα, π.χ. πρόσληψη και επίδραση, διακαλλιτεχνικότητα, διαπολιτισμικότητα κ.ά. Οι συμμετέχοντες/ χουσες θα κληθούν να αντιπαρατεθούν κριτικά σε θεωρητικά σχετικά κείμενα και να παρουσιάσουν τα συμπεράσματά τους στο σεμινάριο, καθώς και να συνδέσουν θεωρητικές θέσεις με τη συγκριτολογική αντιμετώπιση των κειμένων. Τα παραδείγματά τους μπορούν να τα αντλήσουν από τις ελληνογερμανικές λογοτεχνικές σχέσεις αλλά και από τις ευρύτερες διεθνείς.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να εμβαθύνουν στη θεωρία και την πράξη της Συγκριτικής Φιλολογίας
- να κινούνται με άνεση και κριτικό πνεύμα στον χώρο των συγχρόνων θεωριών της Συγκριτικής Φιλολογίας,
- να επιχειρηματολογούν επιστημονικά συσχετίζοντας θεωρητικούς προβληματισμούς με τη συγκριτολογική πράξη,

- να εργαστούν αυτόνομα πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα, να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο μάθημα και να διευθύνουν τη σχετική συζήτηση,
- να συγγράψουν μια απαιτητική επιστημονική εργασία πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα

Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

Λ 015: Ζητήματα Αισθητικής και Ιστορίας της Τέχνης: Η Αισθητική της Αβανγκάρντ

Διδάσκων: Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς

Ο όρος «αβανγκάρντ» αναφέρεται όχι μόνο στη ρήξη με τις αισθητικές παραδόσεις, στην πρωτοπορία και τον πειραματισμό με νέα καλλιτεχνικά μέσα, αλλά και στην άρνηση της πεποίθησης, ότι η τέχνη αποτελεί αυτοσκοπό (l'art pour l'art), στην πολιτικοποίηση της αισθητικής. Το σεμινάριο επιχειρεί μια σφαιρική επισκόπηση των πιο σημαντικών αβανγκάρντ κινημάτων (Φουτουρισμός, Εξπρεσιονισμός, Ντανταϊσμός, Σουρεαλισμός) και στοχεύει στην κριτική προσέγγιση του φαινομένου εξετάζοντας συνέχειες και ασυνέχειες κατά την εξέλιξή του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται, πέρα από τη λογοτεχνία, στις εικαστικές τέχνες και στις τέχνες του θεάματος καθώς και στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διάφορων τεχνών. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου θα αναζητηθούν, τέλος, ομοιότητες και διαφορές μεταξύ της διεθνούς, της γερμανικής και της ελληνικής αβανγκάρντ.

Τρόπος αξιολόγησης: Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τον διδάσκοντα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.

Λ 016: Ανάλυση κειμένων (Λογοτεχνικά Είδη)

Διδάσκουσα: Θεολογία Τράκα

Στο επίκεντρο του σεμιναρίου βρίσκεται το δράμα ως λογοτεχνικό είδος και πιο συγκεκριμένα το πολιτικό δράμα με την μορφή του επικού θεάτρου του Μπρεχτ, στη θεωρία του οποίου θα εστιάσουμε αρχικά. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε επιλεγμένα έργα του Μπρεχτ όπως Antigone, Die Mutter Courage και Der aufhaltsame Aufstieg des Arturo Ui, στα οποία θα εντοπίσουμε τη σχέση του θεάτρου με την πολιτική. Τέλος θα συγκρίνουμε τα εν λόγω έργα του μεσοπολέμου με πιο σύγχρονα του Max Frisch, Friedrich Dürrenmatt και Günter Grass.

Τρόπος αξιολόγησης: 20% ενεργή συμμετοχή, 30% προφορική παρουσίαση, 50% γραπτή εργασία

Λ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών

Με την συμμετοχή όλων διδασκόντων

Το ειδικό αυτό σεμινάριο προβλέπεται για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που συγγράφουν τη διπλωματική τους εργασία. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν, να παρουσιάσουν και να προβληματιστούν σχετικά με τα θέματα των εργασιών τους τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και αναφορικά με ζητήματα μεθοδολογίας.

Συμμετοχή με προφορικές εισηγήσεις

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

2η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΕΠΑΦΕΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ- ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

Γ 011: Πραγματολογία και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Αντικείμενο μελέτης είναι οι γλωσσολογικές, γλωσσο-φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις, που διερευνούν τις σχέσεις μεταξύ εκφωνήματος και επικοινωνιακής κατάστασης.

Στηριζόμενοι σε αυτές τις προσεγγίσεις θα διερευνηθούν συγκεκριμένες λεκτικές πράξεις, όπως αυτές παρουσιάζονται σε διδακτικά εγχειρίδια της γερμανικής ως ξένης γλώσσας, και θα αναλυθούν ως προς την συνάφειά τους με την πραγματολογική ικανότητα των διδασκομένων.

Μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα

- αναστοχάζονται κριτικά ως προς τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας,
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν λεκτικές πράξεις, και
- μπορούν να αξιολογήσουν την εφαρμογή θεωρητικών απαιτήσεων ή/και περιορισμών στην πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: συμμετοχή στο μάθημα (30%), προφορική παρουσίαση (20%), γραπτή εργασία (50%).

Συγγράμματα Ευδόξου (εναλλακτικά):

Sprachvarietäten, Friederiki Batsalia, ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 16

A.-Φ. Χριστίδης & Μ. Θεοδωροπούλου (επιμ.), *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 2001, ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 2371

Γ 018: Κειμενογλωσσολογία και οι εφαρμογές της στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας

Διδάσκουσα: Ιωάννα Καρβέλα

Στο μεταπτυχιακό αυτό μάθημα εξετάζονται θεωρητικές αρχές της Κειμενογλωσσολογίας ως προς την εφαρμογή τους στο μάθημα της ξένης γλώσσας. Οι συμμετέχοντες φοιτητές και φοιτήτριες θα παρουσιάσουν και θα επεξεργαστούν αντίστοιχα ζητήματα με τη μορφή προφορικών εισηγήσεων και γραπτών εργασιών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τις βασικές αρχές ανάλυσης κειμένων και κειμενικών ειδών,

- κατανοούν, αξιολογούν και να εφαρμόζουν στην πράξη πορίσματα από την επιστημονική βιβλιογραφία που αφορούν μια προσέγγιση του μαθήματος της ξένης γλώσσας βασισμένη στην Κειμενογλωσσολογία,
- να εκπονούν ασκήσεις που βασίζονται στη θεωρία της Κειμενογλωσσολογίας, με στόχο τη βελτίωση της ικανότητας ανάπτυξης του γραπτού λόγου σε άτομα που μαθαίνουν τη γερμανική γλώσσα ως ξένη.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τη διδάσκουσα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.*

Γ 022: Γλωσσολογία: Θεωρητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις

Διδάσκουσα: *Βηδενμάιερ Δάφνη*

3ο εξάμηνο

Γ 011: Πραγματολογία και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Άννα Χήτα*

Αντικείμενο μελέτης είναι οι γλωσσολογικές, γλωσσο-φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις, που διερευνούν τις σχέσεις μεταξύ εκφωνήματος και επικοινωνιακής περίπτωσης.

Στηριζόμενοι σε αυτές τις προσεγγίσεις θα διερευνηθούν συγκεκριμένες λεκτικές πράξεις, όπως αυτές παρουσιάζονται σε διδακτικά εγχειρίδια της γερμανικής ως ξένης γλώσσας, και θα αναλυθούν ως προς την συνάφειά τους με την πραγματολογική ικανότητα των διδασκομένων.

Μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα

- αναστοχάζονται κριτικά ως προς τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας,
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν λεκτικές πράξεις, και
- μπορούν να αξιολογήσουν την εφαρμογή θεωρητικών απαιτήσεων ή/και περιορισμών στην πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: *συμμετοχή στο μάθημα (30%), προφορική παρουσίαση (20%), γραπτή εργασία (50%).*

Συγγράμματα Ευδόξου (εναλλακτικά):

Sprachvarietäten, Friederiki Batsalia, ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 16

A.-Φ. Χριστίδης & Μ. Θεοδωροπούλου (επιμ.), *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 2001, ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 2371

Γ 014: Ειδικά Ζητήματα Γλωσσολογικής Ανάλυσης: Θεωρία - Εφαρμογές

Διδάσκουσα: *Μαρία Κολιοπούλου*

Επιλεγμένα ζητήματα της Θεωρητικής και της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας παρουσιάζονται και αναλύονται στο παρόν μεταπτυχιακό σεμινάριο. Έμφαση θα δοθεί σε συγκριτικές μελέτες και σε φαινόμενα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στη σύγκριση Γερμανικής και Ελληνικής. Στο σεμινάριο εξετάζονται τόσο θέματα της γραμματικής και του λεξικού, όσο και πεδία εφαρμογών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- είναι εξοικειωμένοι με βασικές έννοιες της Θεωρητικής και της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας,
- κατανοούν θεμελιώδεις αρχές της Συγκριτικής Γλωσσολογίας,
- μελετούν γλωσσικά φαινόμενα συγκριτικά στη Γερμανική και στην Ελληνική,
- αντιμετωπίζουν κριτικά τη βιβλιογραφία,
- διαμορφώνουν ερευνητικά ερωτήματα και θεωρητικές επιχειρηματολογίες και να τα παρουσιάζουν.

Επιλεγμένη βιβλιογραφία θα παρουσιαστεί στην αρχή του σεμιναρίου.

Τρόπος εξέτασης: *προφορική εισήγηση και γραπτή εργασία*

Γ 021: Υπολογιστική Γλωσσολογία: Δίγλωσσες και Πολύγλωσσες Εφαρμογές

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Επιλεγμένα ζητήματα Υπολογιστικής Γλωσσολογίας παρουσιάζονται και αναλύονται στο παρόν μεταπτυχιακό σεμινάριο. Πρόκειται για εφαρμογές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας που αφορούν Συστήματα που επεξεργάζονται δύο ή περισσότερες φυσικές γλώσσες.

Τα ζητήματα που εξετάζονται αφορούν όλα τα επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας, ωστόσο, εστιάζονται κυρίως το φωνολογικό επίπεδο, το μορφοσυντακτικό επίπεδο, το λεξικό-σημασιολογικό και το πραγματολογικό επίπεδο.

Ειδικότερα, για τα θέματα που αναλύονται παρουσιάζονται οι τρόποι με τους οποίους η γλωσσική γνώση συμβάλλει στην κατανόηση και επίλυση προβλημάτων στην κατασκευή και αξιολόγηση

- (1) Συστημάτων Μηχανικής Μετάφρασης και Συστημάτων Επικοινωνίας Ανθρώπου-Μηχανής για εφαρμογές στην διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας και στον τομέα των υπηρεσιών και
- (2) Δίγλωσσων ή πολύγλωσσων Σωμάτων Κειμένων και άλλων Γλωσσικών Πόρων, όπως ηλεκτρονικά λεξικά και Λεξικά-Σημασιολογικά Δίκτυα (Wortnetze).

Μαθησιακοί στόχοι

Μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι εξής:

- η εξοικείωση με τις εφαρμογές του γνώριμου επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία,
- η πρακτική χρήση της γλωσσικής γνώσης για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διαφόρους τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης, με έμφαση στις εφαρμογές στην διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας, στον τομέα των υπηρεσιών και στα Δίγλωσσα ή πολύγλωσσα Σώματα Κειμένων ή/και άλλων Γλωσσικών Πόρων,
- η χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης και διεθνούς βιβλιογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο φοιτητής/ η φοιτήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχει εξοικειωθεί με τις εφαρμογές του γνώριμου επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και θα είναι σε θέση

- να εκπονήσει τρεις μικρές εργασίες-μελέτες που αφορούν τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση Συστήματος ή Βάσης Δεδομένων και την αξιολόγηση τρέχουσας γερμανόφωνης / διεθνούς βιβλιογραφίας,
- να αποκτήσει βασικές προσλαμβάνουσες στην χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης και διεθνούς βιβλιογραφίας,
- να κάνει πρακτική χρήση της γλωσσικής γνώσης για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διαφορετικούς τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης,
- να κατέχει βασικές θεωρητικές γνώσεις της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας,
- να γνωρίζει τις βασικές έννοιες των πεδίων εφαρμογής της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και να έχει μια γενική άποψη των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται, με έμφαση στις εφαρμογές στην διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας και στον τομέα των υπηρεσιών, καθώς και στα Δίγλωσσα ή πολύγλωσσα Σώματα Κειμένων ή/και άλλων γλωσσικών πόρων,

- να επεξεργάζεται δημιουργικά και να εφαρμόζει θεωρητικά εργαλεία και σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους στην πράξη,
- να κατανοεί, να συγκρίνει και να αξιολογεί μεθοδολογικά εργαλεία.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία*

2^ο και 4^ο εξάμηνο

Γ 012: Θεωρίες Γραμματικής και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Στην επιστημονική συζήτηση αναφορικά με τη θέση της Γραμματικής στη Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας είναι σημαντικές τόσο η διάκριση όσο και η σχέση μεταξύ της γλωσσολογικής και της διδακτικής Γραμματικής, διότι η Γραμματική που διδάσκεται στο μάθημα, δηλαδή η διδακτική Γραμματική, βασίζεται σε γλωσσολογικές περιγραφές, για τις οποίες έχουν αναπτυχθεί διάφορες θεωρίες Γραμματικής. Σε αυτό το σεμινάριο παρουσιάζονται αρχικά από γλωσσολογικής πλευράς διάφορες θεωρίες Γραμματικής (Παραδοσιακή Γραμματική, Δομισμός, Γενετική Γραμματική, Γραμματική των Εξαρτημένων Σχέσεων), καθώς και βασικές αρχές Πραγματολογίας (παρότι δεν αποτελεί γραμματική θεωρία), στις οποίες στηρίχθηκε και στηρίζεται η διδασκαλία της Γραμματικής στο μάθημα της ξένης γλώσσας.

Περαιτέρω, ασχολούμαστε με την παρουσίαση, τη διδασκαλία και την εφαρμογή της Γραμματικής από διδακτικής πλευράς, με σκοπό να αναδειχθεί η σχέση των γραμματικών θεωριών και γλωσσολογικών περιγραφών με τη διδακτική πρακτική. Σε αυτό το πλαίσιο λαμβάνονται υπόψιν αρχές της Διδακτικής, οι οποίες στοχεύουν στην αποτελεσματική οργάνωση και διεξαγωγή του μαθήματος της Γραμματικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τη διδάσκουσα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.*

Γ 015: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα – Διάγνωση Γλωσσικών Επιπέδων

Διδάσκουσα: *Έβελυν Βώβου*

Στόχος του μαθήματος «Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα – Διάγνωση Γλωσσικών Επιπέδων» είναι η ανάδειξη της σημασίας των εμπειρικών μεθόδων, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, με επίκεντρο την Κοινωνιογλωσσολογία και την Ψυχογλωσσολογία, τόσο για τη διαμόρφωση όσο και για τον έλεγχο των θεωρητικών προσεγγίσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στις μεθόδους διάγνωσης του γλωσσικού επιπέδου των μαθητών/τριών της Ξένης Γλώσσας. Το μάθημα επικεντρώνεται στη μελέτη και πρακτική εφαρμογή βασικών αλλά και προηγμένων ερευνητικών εργαλείων, με τη βοήθεια των οποίων μπορούν να διερευνηθούν ερευνητικά ερωτήματα που αφορούν την Κατάκτηση

Δεύτερης Γλώσσας και την Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών. Επιπλέον, το μάθημα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ερευνητικών προσεγγίσεων, παρουσιάζει σύγχρονες θεωρητικές οπτικές και εξετάζει σημαντικές παραμέτρους, όπως ο σχεδιασμός και η υλοποίηση διαφόρων μεθοδολογικών ερευνητικών σχεδίων, καθώς και η ανάλυση διαφόρων τύπων γλωσσικών δεδομένων, με στόχο τη διάγνωση γλωσσικών επιπέδων ομιλητών/τριών και μαθητών/τριών Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: *Σύντομες δραστηριότητες (20%), ατομική γραπτή εργασία (70%) και παρουσίασή της (10%).*

Γ 017: Θεωρητική Γλωσσολογία

Διδάσκων: *Βίνφριντ Λέχνερ*

Το πεδίο το οποίο γενικά ονομάζεται 'γλωσσολογία' συμπεριλαμβάνει πολλές διαφορετικές θεωρίες, μοντέλα και μεθόδους τα οποία ασχολούνται με διαφορετικές όψεις της γλώσσας. Ενώ υπάρχουν προσεγγίσεις που αναλύουν τη γλώσσα σαν ένα κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο εξυπηρετεί την επικοινωνία, άλλες θεωρίες επικεντρώνονται στις νοητικές-βιολογικές, νευροεπιστημονικές ή τυπικές (λογικές ή μαθηματικές) ιδιότητες του γλωσσικού συστήματος. Αυτό το σεμινάριο προσφέρει μια σύνοψη των βασικών θεωριών της γλώσσας (παραδοσιακές γραμματικές, Λειτουργισμός, Δομισμός, Γνωσιακές- Γραμματικές της Νόησης/των Προθέσεων, Γενετική Γραμματική), τονίζοντας τις πιο σημαντικές διαφορές μεταξύ τους. Το συμπέρασμα που θα προκύψει είναι ότι οι θεωρίες διακρίνονται ιδιαίτερα ως προς ένα χαρακτηριστικό, δηλ. την ικανότητα να παράγουν συγκεκριμένες, ελέγξιμες και κυρίως ενδιαφέρουσες ερωτήσεις, όπως είναι γνωστό από τις θετικές επιστήμες.

Το μάθημα περιέχει θέματα από την συγχρονική και ιστορική φωνολογία, από την μορφολογία, την σύνταξη, την σημασιολογία, την πραγματολογία, την κειμενογλωσσολογία και την βιο-γλωσσολογία (βιολογική εξέλιξη της γλώσσας).

Στόχοι του μαθήματος είναι: Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες να

- μάθουν να διακρίνουν γλωσσικά από κοινωνικά φαινόμενα,
- κατανοήσουν την διαφορά ανάμεσα σε επικοινωνία και γλώσσα,
- μην συγχέουν τις έννοιες θεωρία, υπόθεση, δεδομένα και επιχείρημα,
- διακρίνουν τι αποτελεί επιστημονική θεωρία και τι μη-επιστημονική καθημερινή 'εξήγηση',
- αναγνωρίζουν τη σοβαρή, επιστημονική γλωσσολογία, που βασίζεται στα δεδομένα της γλώσσας, από τους ιμπρεσιονιστικούς, μη-επιστημονικούς, μη-ενημερωτικούς ισχυρισμούς για τη γλώσσα.

Τρόπος αξιολόγησης: *συμμετοχή (15%), προφορική εισήγηση (15%) και γραπτή εργασία (70%)*

Γ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών

Με την συμμετοχή όλων των διδασκόντων

Στόχος του ειδικού σεμιναρίου είναι η καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας τους και η συζήτηση των επί μέρους επιστημονικών προβληματισμών που αφορούν το θέμα κάθε διπλωματικής εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα αναπτυχθούν επίσης τα θέματα μεθοδολογίας συγγραφής και παρουσίασης επιστημονικής εργασίας. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθούν εισηγήσεις, οι οποίες αναδεικνύουν τις επαφές της Γλωσσολογίας με τη Διδακτική.

Τρόπος αξιολόγησης: *Συμμετοχή με προφορικές εισηγήσεις*